

„НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА ИЗСЛЕДВАНИЯ И СЕРТИФИКАЦИЯ“ ЕООД

NB 2136

ОТДЕЛ „СЕРТИФИКАЦИЯ“

WQP-P.09.02-02

КЛИЕНТСКА ПРОЦЕДУРА за условията и реда при оценяване и проверка на постоянството на експлоатационни показатели и производствен контрол на строителни продукти, в съответствие с хармонизирани стандарти или издадена европейска техническа оценка /ЕТО/, попадащи в системи 1+ и 2+, съгласно хармонизираните условия за предлагането на пазара на строителни продукти в Регламент /ЕС/ № 305/2011 на Европейския парламент и Съвета от 9 март 2011 г., за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета.

ПОТРЕБИТЕЛИ НА УСЛУГИТЕ ПО СЕРТИФИКАЦИЯ, предоставяни от Нотифицирания орган /NB/ 2136 „Национален институт за изследвания и сертификация“ ЕООД, отдел „Сертификация“, (наричан за по-кратко „Сертификация“ или „Сертификация“ при НИИС ЕООД) са достъпни за всички желаещи, чиято дейност попада в декларираните от NB обхват на действие. „Сертификация“ при НИИС ЕООД не поставя ограничителни финансови или други условия. Достъпът до услугите на „Сертификация“ не зависи от числеността на персонала на доставчика или от членството му в някоя асоциация или група.

ТЕРМИНИ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И СЪКРАЩЕНИЯ, ИЗПОЛЗВАНИ В НАСТОЯЩАТА ПРОЦЕДУРА:

СРР – Регламент за строителните продукти /ЕС/ № 305/2011

Нотифициран орган /Notify Body/, /NB/ – юридическо лице, получило разрешение за оценяване постоянно на експлоатационните показатели на строителни продукти като трета страна, съгласно определените хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти в Регламент /ЕС/ № 305/2011;

Строителен продукт означава всеки продукт или комплект, който е произведен и пуснат на пазара за трайно влягане в строежи или в части от тях и чиито експлоатационни показатели имат отражение върху експлоатационните характеристики на строежите по отношение на основните изисквания към строежите;

Комплект означава строителен продукт, пуснат на пазара от един-единствен производител, под формата на набор от най-малко два отделни компонента, които трябва да бъдат сглобени, за да бъдат вложени в строежите;

Съществени характеристики означава онези характеристики на строителния продукт, които имат отношение към основните изисквания към строежите;

Експлоатационни показатели на строителния продукт означава експлоатационните показатели, свързани със съответните съществени характеристики, изразени като ниво, клас или в описание;

Производител – юридическо или физическо лице, което произвежда строителен продукт или което възлага проектирането или производството на такъв продукт и предлага този продукт на пазара със своето име или търговска марка, кандидатстващо директно или чрез упълномощен свой представител за оценяване постоянно на експлоатационните показатели;

Определяне на постоянно на експлоатационните показатели - по системи 1+ и 2+ на строителни продукти се извършва съгласно изискванията на хармонизираните европейски стандарти и Регламент /ЕС/ № 305/2011, определящи реда за оценяване на съответствие на съществените характеристиките на строителен продукт чрез изпитване и/или изчисляване на показателите им съгласно методите, предвидени в съответните работни инструкции;

Протокол от изпитване - документ, който представя резултати от изпитване и/или изчисляване на показатели съгласно методи, на съществените характеристиките на строителен продукт;

Производствен контрол (ПК) – документираният постоянен вътрешен контрол на производството в производственото предприятие съгласно съответните хармонизирани технически спецификации;

Документация на производствения контрол – документи и записи, които удостоверяват контрола на процеса на производство и на готовия продукт в съответствие с хармонизирани технически спецификации;

Съответствие - изпълняване на определени изисквания към продукта или производствения процес;

Несъответствие – неизпълнение на изискване;

Несъществено несъответствие – несъответствие, което не влияе върху ефикасното функциониране на производствения процес и контрол или постоянството на експлоатационните показатели, характеристиките на продукта, ако бъде отстранено в рамките на определен срок от време.

Съществено несъответствие – несъответствие, което влияе върху функционирането и/или ефикасността на производствения контрол така, че би могло да доведе до влагане в строежа на продукти, които не отговарят на изискванията на стандарта. Този вид несъответствие обикновено води до необходимостта да се повторят всички или част от проверките на ПК във възможен най-кратък срок, след провеждане на ефективни коригиращи действия.

Сертификат за постоянство на експлоатационните показатели/производствен контрол – документ за оценка, издаден от Нотифициран орган за оценяване постоянство на експлоатационните показатели/производствен контрол, удостоверяващ съответствието на произвеждания продукт или група продукти, оценено от трета страна.

Критичен брой несъответствия - повече от три съществени несъответствия, което изисква извънреден одит на производствения контрол;

ЦЕЛТА И ОБХВАТЪТ НА ПРОЦЕДУРАТА е предоставяне на кратка информация на заинтересованите страни за условията, реда и етапите при изпълнение на изискванията на Регламент /ЕС/ № 305/2011 на Европейския парламент и Съвета от 9 март 2011 г., определящ хармонизираните условия за предлагането на пазара на строителни продукти и на системата за управление на Нотифицирания орган.

Процедурата проследява в резюме условията и реда за кандидатстване за оценяване постоянството на експлоатационните показатели на строителни продукти, за които има влезли в сила хармонизирани стандарти/европейска техническа оценка (ЕТО), по системи 1+ и 2+, от производителите/упълномощените представители, при изпълнение на техните задължения, посочени в Глава III на Регламент /ЕС/ № 305/2011.

Тази процедура дава и информация за съдържанието на сертификатите, издадени според системите за оценка и проверка на постоянството на експлоатационни показатели по система 1+ и оценка и проверка на производствения контрол, за гарантиране на постигане на постоянство на експлоатационните показатели, съгласно система 2+ и приложимите работни инструкции.

За оценяване и проверка на постоянството на експлоатационните показатели на всеки отделен строителен продукт с изискванията на приложимия хармонизиран стандарт, са разработени и утвърдени работни инструкции. Настоящата процедура се прилага неразделно с: приложимите основни процедури на NB, работни процедури за оценяване постоянството на експлоатационните показатели и производствен контрол по система 1+ или 2+, съответната работна инструкция за съответния строителен продукт или група строителни продукти и изискванията на приложимия стандарт.

ОПИСАНИЕТО на задължението на NB при сертификация на постоянството на експлоатационните показатели на строителния продукт по система “1+” е да събере обективни доказателства и излезе с решение за издаване или отказ от издаване на сертификат,

въз основа на:

- ✓ определяне на типа продукт въз основа на изпитването на типа (включително подбор на образец), изчисляване на типа, таблични стойности или описателна документация на продукта;
- ✓ първоначална проверка на производствената площадка и на производствения контрол в предприятието;
- ✓ непрекъснато наблюдение, преценка и оценка на производствения контрол в предприятието;
- ✓ контролно изпитване на проби, взети преди пускането на продукта на пазара.

Задължение на производителя/упълномощения представител:

Да изготви декларация за експлоатационни показатели на съществените характеристики на строителния продукт въз основа на следните точки:

- ✚ въведен производствен контрол в предприятието;
- ✚ по-нататъшно изпитване на образци, взети от производственото предприятие, съгласно предписан план за изпитване;

ПРОЦЕСЪТ НА СЕРТИФИКАЦИЯ НА ПОСТОЯНСТВОТО НА ЕКСПЛОАТАЦИОННИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

стартира при преглед на Заявка, удостоверяващ, че приложените документи към Заявката са съгласно заложените изискуеми в Заявката, и информацията, посочена в нея, са достатъчни за отправяне на ценово предложение /оферта/. Заявката е съгласно утвърден образец на NB, достъпна през интернет страницата на адрес: niis.bg, раздел „СЕРТИФИКАЦИЯ“ или при поискване чрез имейл: exact@niis.bg.

ПОДАДЕНОТО ЗАЯВЛЕНИЕ /Заявка/ съдържа, но не се изчерпва със следната информация:

- пълна информация за производителя и упълномощения представител /ако е приложимо/ и място/местата на производство на продукта/продуктите;
- идентификация на конкретния продукт или група продукти, за които е заявено оценяване на съответствието на експлоатационните показатели;
- декларация, че не е направено възлагане за оценяване на съответствието за същия продукт или група продукти към друго NB или че през последните три месеца производителят не е получил отказ за издаване на сертификат и не му е отнет сертификата поради съществени несъответствия, водещи до неизпълнение на изискванията на Регламент /ЕС/ № 305/2011. Декларацията се обвързва с чл. 313 от НК.

Към заявлението се прилагат:

- техническа документация за строителния (-ите) продукт (-и), вкл. протоколи от изпитване и/или изчисления (ако има такива);
- документация на производствения контрол, включително валиден сертификат за система за управление на качеството по ISO 9001 (ако има такъв).

След прегледа на приложените към заявлението документи при условие, че документацията включва процедури и правила за проверка постоянство на експлоатационните показатели на продукта, съобразно утвърдените работни инструкции, NB изпраща до заявителя предложение за сключване на договор, не по-късно от 10 дни след регистриране на заявлението.

В случай, че документацията е непълна, заявителят се уведомява писмено в 10 – дневен срок да допълни или коригира документацията.

Определяне постоянство на експлоатационните показатели на продукта от NB се стартира при първоначална проверка на производствената площадка и на производствения контрол в предприятието **и вземане на проби за изпитването на типа** от представител на NB в присъствието на производителя или негов упълномощен представител. При вземането на проби се спазват изискванията на съответните стандарти (ако има такива). Изборът на

проби за изпитване и тяхното количество се основават на изискванията, определени със съответния стандарт или работна процедура. Пробите се маркират от представителя на NB, за да се гарантира оригиналността им.

Изготвя се протокол за вземане на проби, който съдържа най-малко следната информация:

- идентификация на протокола; име на производителя; място на производство; място на вземане на пробите; наименование на продукта; идентификация на всяка взета проба; брой на взетите пробни тела от всяка група продукти; дата на вземане на пробите; име и подпис на представителя на NB; име и подпис на представителя на производителя.

Специфични изисквания за вземане на проби се определят в работната процедура за съответния продукт/група продукти.

Изпитването на характеристиките за постоянство на експлоатационните показатели обхваща всички характеристики, включени в съответния стандарт и/или работната инструкция за конкретния продукт и се извършва съгласно посочените в тях методи.

Пробите се изпитват в одобрена/оценена лаборатория на NB, с която има сключен договор за подизпълнител и се съгласува при информиране на възложителя.

След приключване на изпитването, лабораторията, която го е извършила, издава протокол от изпитване. Протоколът трябва да съдържа всички данни, които се изискват от съответния метод за изпитване. Задължително в него се посочва и протоколът за вземане на проби.

Протоколът от изпитване се издава в три екземпляра. Единият екземпляр от протокола се предава на NB по оценяване на съответствието, който го прилага в досието на оценявания продукт. Вторият екземпляр се изпраща на производителя, а третият екземпляр се съхранява в архива на лабораторията извършила изпитването.

В случай на несъгласие с резултатите от изпитване постоянство на експлоатационните показатели, производителят има право да възрази писмено в срок до 15 дни. Възражението се разглежда от NB. В случай, че аргументите се приемат за основателни, се прави повторно изпитване в присъствието на представител на производителя, като се определят само характеристиките, обект на възражението. Резултатите от това изпитване се считат за окончателни. При несъответстващи резултати за постоянство на експлоатационните показатели, производителят се уведомява писмено в срок до 10 дни от датата на издаване на протокола от изпитване. В срок до един месец от писменото уведомление от NB, производителят има право да поиска от NB провеждане на ново изпитване и уведоми NB за предприетите от него мерки.

Ако след повторното изпитване на типа на продукта не са постигнати изискванията на съответния стандарт, на производителя се изпраща мотивирано решение за прекратяване на процедурата.

Признаване на резултати за определяне постоянство на експлоатационните показатели се извършва, когато Протоколът от изпитване на типа съдържа всички данни, които се изискват от съответния метод за изпитване и те са в съответствие с изискванията на приложимият стандарт и производителят е предоставил протоколи за изпитване на характеристики на продукта и те удовлетворяват изискванията.

В случаите, когато в предоставените протоколи от изпитване от производителя се установят несъответствия с изискванията на метода за изпитване, определените характеристики или декларираните показатели, NB изисква ново, съгласно правилата, описани по-горе.

В случаите, когато производителят е предоставил протоколи само за част от изискваните характеристики на продукта и те удовлетворяват изискванията, NB определя кои от останалите характеристики да бъдат изпитани съгласно съответната работна инструкция.

Първоначална оценка (одит) и проверка на производствения контрол на място, се провежда съгласно предварително изготвена и съгласувана със заявителя план-програма за оценка/одит с определен екип от оценители и експерти. С цел избягване конфликт на интереси, те се съгласуват предварително писмено с производителя.

При първоначалната проверка на производствения контрол се проверява документацията за производствен контрол, нейното внедряване, съответствие с изискванията за производствен контрол на съответния стандарт, когато в стандарта има такъв раздел. Ако в стандарта за

оценявания продукт няма изисквания, трябва да са изпълнени изискванията за производствен контрол, определени с работната процедура за този продукт.

По време на първоначалната проверка на производствения контрол оценителят използва въпросник за проверка, който отразява спецификата на производството и изискванията на съответния стандарт или работна процедура.

Оценителят проверява доколко при производствения контрол производителят изпълнява процедурите по отношение изискванията на съответния стандарт и дали използва методите за изпитване, определени в хармонизираните стандарти и/или конкретните инструкции.

Записите от първоначалната проверка на ПК се обобщават в доклад, отразяващ всички въпроси, които са били обхванати по време на оценката и съдържащ всички констатации, забележки и несъответствия, ако има такива. Докладът се изготвя в 2 екземпляра, единият от които се предоставя на производителя в срок не по-късно от 4 седмици след извършване на проверката, освен ако не е договорено друго.

В случай на несъответствия, NB съгласува срок за изпълнение на коригиращи действия, предложени от производителя. Производителят трябва да представи на NB доказателства за предприетите от него коригиращи действия в съгласувания срок, който не може да бъде по-голям от един месец от датата на първоначалната проверка.

При констатиране на съществени несъответствия, чието естество е такова, че се изисква проверка на място, NB може да изиска извършване на допълнителна оценка, за която също се изготвя доклад.

Когато производителят не е спазил съгласуваните срокове за предприемане на коригиращи действия или оценителят ги определи като неефективни, той прави предложение за временно преустановяване на процеса на сертификация.

Окончателно решение за продължаване или преустановяване на процеса на сертификация взема ръководителя на NB.

Издаване на сертификат за постоянство на експлоатационните показатели на основание на резултатите от определянето на постоянство на експлоатационните показатели на продукта, на доклада от извършената оценка на производствения контрол, отразена в доклада от одит, както и на оценка на представената техническа документация на продукта, експертът по оценяване на съответствието изготвя доклад за оценяване на съответствието и излиза с решение за сертифициране или обоснован отказ. Предложение за издаване на сертификат се прави тогава, когато е установено съответствие на постоянството на експлоатационните показатели на строителния продукт. Разпореждане за издаване на сертификат издава ръководителя на NB.

При отказ за издаване на сертификат, възложителят се уведомява писмено в срок до 10 дни след вземане на решението. Възложителят има право да направи обосновано писмено възражение в срок до 14 дни от получаването на уведомлението за отказ.

Сертификатът за постоянство на експлоатационните показатели се издава по образец, който има свой уникален идентификационен номер. Сертификатът съдържа, но не се изчерпва с:

- наименование, точен адрес и регистрационен номер на NB; номер и дата на издаване; наименование и адрес на производителя и на негов представител (ако има такъв); наименование и адрес на производствената площадка; описание на продукта (вид, тип, марка, идентификация, употреба и др.); условия и срок на валидност.

Сертификатът е валиден за срок от три години, при условие, че производителят осигурява постоянство на експлоатационните показатели на продукта и условията на производството или производственият контрол не са изменени значително. Валидността на сертификата се потвърждава след всяка ежегодна проверка.

NB поддържа актуален регистър на издадените сертификати и го предоставя на МРРБ. NB предоставя информация относно издадени сертификати на заинтересованите лица.

На основание на получения сертификат за съответствие, производителят има право да издава декларация за постоянство на експлоатационните показатели на строителния продукт, произвеждан от него. Декларацията се издава по образец. Производител, желаещ да получи разширение на сертификацията на други продукти, произвеждани в съответствие със същия стандарт, на същата производствена площадка и обхванати от същия производствен контрол,

или нови характеристики на вече оценени продукти, кандидатства пред NB, като попълва ново заявление. В този случай NB решава дали да проведе одит на производствения контрол, като задължително се извършва определяне на постоянство на експлоатационните показатели на продукта.

Ежегодна проверка и оценка на постоянството на експлоатационните показатели и производствения контрол на място се извършва, с цел NB да се увери, че производителят постоянно изпълнява всички поети от него задължения, определени в утвърдената документация на производствения контрол и идентифицира евентуални промени в производствения процес или производствения контрол, като гарантира и удостоверява запазване на постоянство на експлоатационните показатели.

Резултатите от ежегодната проверка се обобщават в доклад, отразяващ всички въпроси, които са били обхванати по време на проверката и съдържащ всички констатации, забележки и несъответствия, ако има такива. Докладът се изготвя в 2 екземпляра, единият от които се представя на производителя в срок не по-късно от 4 седмици след извършване на проверката, освен ако не е договорено друго.

В случай на несъответствия, NB съгласува срок за изпълнение на коригиращи действия, предложени от производителя. Производителят трябва да представи на NB доказателства за предприетите от него коригиращи действия в съгласувания срок, който не може да бъде по-голям от три месеца от датата на проверката.

При констатирани критичен брой съществени несъответствия или такива, чието естество изисква проверка на място, както и при постъпили сигнали, NB може да изиска извършването на извънредна проверка, като за това производителят се уведомява писмено. За извънредната проверка също се изготвя доклад.

Производителят трябва да поддържа системата за производствен контрол актуална и да следи за нейната ефикасност, както и да информира NB за всяко направено изменение в нея, което може да доведе до промяна в характеристиките на продукта. В такива случаи NB взема решение дали промените изискват предприемане на действия от негова страна (допълнително изпитване на продукта и/или извънредна проверка на производствения контрол). Производителят няма право да издава декларация за постоянство на експлоатационните показатели на строителен продукт, произведен при променените условия, позовавайки се на издадения сертификат, докато NB не го уведоми писмено за взетото от него решение.

Контролно изпитване на проби от NB

По време на ежегодните проверки, в случай че стандартът за продукта го изисква, и/или е записано в работната инструкция, представител на NB взема проби за изпитване от текущото производство. Вземането на проби се документира и всяка взета проба се маркира по подходящ начин от NB. Пробите за контролно изпитване се вземат на период, указан в съответния стандарт или работна инструкция.

Начинът за вземане на пробите, транспортирането и съхранението са съобразно съответния стандарт.

Всички останали условия и изисквания при изпитване на пробни образци са описани по-горе в раздел „Определяне постоянство на експлоатационните показатели“

Решение относно валидността на издадения сертификат

Въз основа на доклада от проведената ежегодна проверка и резултатите от контролното изпитване на взетите проби (когато се изисква) експертът по оценяване на съответствието изготвя доклад с решение относно валидността на сертификата за съответствие. Ръководителят на NB разпорежда потвърждаване на валидността (вкл. разширяване/ограничаване), временно спиране или отнемане на сертификата.

При положително решение, производителят се уведомява писмено за потвърждаване валидността на издадения сертификат.

При отрицателно решение производителят се уведомява писмено за временно спиране или ограничаване на обхвата на сертификата за съответствие до отстраняване на

несъответствието.

Издаден сертификат за постоянство на експлоатационните показатели се отнема в един от следните случаи:

- неспазване условията на договора за сертификация;
- при доказано неправомерно използване на сертификата и/или регистрационния номер на NB;
- при възпрепятстване на провеждане на планирана проверка и/или вземане на проби за изпитване;
- неизвършване в договорения срок на коригиращи действия за установени съществени несъответствия при проверка на ПК, водещи до несъответствие в постоянството на експлоатационните показатели;
- при повторно установени несъответствия по време на контролно изпитване на проби;
- липса на производствена дейност за повече от една година, без за това да е уведомен NB.

Действието на сертификата може да бъде прекратено и по желание на производителя когато:

- производителят писмено уведоми NB, че е прекратил окончателно производствената си дейност;
- производителят писмено уведоми NB, че желае да прекрати договора.

Действието на издаден сертификат за съответствие се спира временно в случаите, когато:

- не са отстранени по обективни причини в съгласуваните срокове установени несъответствия, докато не бъдат отстранени в нов договорен срок;
- повече от 1 календарна година не е имало производство и производителят не възнамерява то да бъде подновено в близките 6 месеца от датата на установяването.

При документирано решение на Ръководителя на NB за временно спиране или отнемане на сертификата, той изпраща писмо до производителя, с което го уведомява, че сертификатът ще бъде временно спрян/отнет и посочва причините за това. Производителят има право да възрази писмено в срок от 14 дни от получаване на писмото. Възраженията се разглеждат по реда на процедурата „Жалби и възражения“ на NB.

При временно спиране или отнемане на издадения сертификат за съответствие NB уведомява МРРБ.

В случаите, когато сертификатът е бил временно спрян или обхватът му е бил ограничен заради неотстранени несъответствия, неговото действие може да бъде подновено или възстановен обхватът, след като NB получи доказателства за извършени коригиращи действия и ги оцени като ефективни или след провеждане на извънредна проверка (по преценка на Ръководителя на NB), при която се установи, че те са били отстранени.

В случаите, когато сертификатът е бил временно спрян поради липса на производство, действието му може да бъде възстановено след провеждане на извънредна проверка при започване отново на производствена дейност.

СИСТЕМА 2+

ОПИСАНИЕТО НА ЗАДЪЛЖЕНИЕТО НА NB ПО СЕРТИФИКАЦИЯ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ КОНТРОЛ, СЪГЛАСНО СИСТЕМА “2+” е да събере обективни доказателства и излезе с решение за издаване или отказ от издаване на сертификат, въз основа на:

- ✓ първоначална проверка на производствената площадка и на производствения контрол в предприятието;
- ✓ непрекъснато наблюдение, преценка и оценка на производствения контрол в предприятието.

Задължение на производителя/упълномощения представител:

Да изготви декларация за експлоатационни показатели на съществените характеристики на строителния продукт въз основа на следните точки:

- ✚ определяне на типа продукт въз основа на изпитването на типа (включително подбор на образец), изчисляване на типа, таблични стойности или описателна документация на продукта;
- ✚ осигуряване на постоянство, надеждност, обективност и проследимост чрез постоянното прилагане на производствен контрол в предприятието;
- ✚ изпитване на проби, взети в производственото предприятие съгласно предписан план за изпитване;

ПРОЦЕСЪТ на сертификация на постоянството на производствения контрол /ПК/ за гарантиране на постоянство на експлоатационните показатели стартира при преглед на Заявка, удостоверяващ, че приложените документи към Заявката са съгласно заложените изискуеми в Заявката, и информацията, посочена в нея, са достатъчни за отправяне на ценово предложение /оферта/. Заявката е съгласно утвърден образец на NB, достъпна през интернет страницата на адрес: niis.bg, раздел „СЕРТИФИКАЦИЯ“ или при поискване чрез имейл: exact@niis.bg.

ПОДАДЕНОТО ЗАЯВЛЕНИЕ /Заявка/ съдържа, но не се изчерпва със следната информация:

- пълна информация за производителя и упълномощения представител /ако е приложимо/ и място/местата на производство на продукта/продуктите;
- идентификация на конкретния тип продукт или група продукти, за които е заявено оценяване на съответствието на експлоатационните показатели;
- декларация, че не е направено възлагане за оценяване на съответствието за същия продукт или група продукти към друго NB или че през последните три месеца производителят не е получил отказ за издаване на сертификат и не му е отнет сертификата поради съществени несъответствия, водещи до неизпълнение на изискванията на Регламент /ЕС/ № 305/2011. Декларацията се обвързва с чл. 313 от НК.

Към заявлението се прилагат:

- техническа документация за строителния (-ите) продукт (-и), вкл. протоколи за определяне на типа, изпитване и/или изчисления;
- документация на производствения контрол, вкл. валиден сертификат за система за управление на качеството по ISO 9001 (ако има такъв).

След прегледа на приложените към заявлението документи при условие, че документацията включва процедури и правила за проверка постоянство на експлоатационните показатели на продукта, съобразно утвърдените работни инструкции, NB изпраща до заявителя предложение за сключване на договор, не по-късно от 10 дни след регистриране на заявлението.

В случай, че документацията е непълна, заявителят се уведомява писмено в 10 – дневен срок да допълни или коригира документацията.

Определяне постоянство на производствения контрол за гарантиране на експлоатационните показатели на продукта от NB се стартира при първоначална проверка на производствената площадка и на производствения контрол в предприятието.

Първоначална оценка (одит) и проверка на производствения контрол **на място**, се провежда съгласно предварително изготвена и съгласувана със заявителя план-програма за оценка/одит с определен екип от оценители и експерти. С цел избягване конфликт на интереси, те се съгласуват предварително писмено с производителя.

При първоначалната проверка на производствения контрол се проверява документацията за производствен контрол, нейното внедряване, съответствие с изискванията за производствен контрол на съответния стандарт, когато в стандарта има такъв раздел. Ако в стандарта за оценявания продукт няма изисквания, трябва да са изпълнени изискванията за производствен контрол, определени с работната процедура за този продукт.

По време на първоначалната проверка на производствения контрол оценителят използва въпросник за проверка, който отразява спецификата на производството и изискванията на съответния стандарт или работна процедура.

Оценителят проверява доколко при производствения контрол производителят изпълнява процедурите по отношение изискванията на съответния стандарт и дали използва методите за

изпитване, определени в хармонизираните стандарти и/или конкретните инструкции.

Записите от първоначалната проверка на ПК се обобщават в доклад, отразяващ всички въпроси, които са били обхванати по време на оценката и съдържащ всички констатации, забележки и несъответствия, ако има такива. Докладът се изготвя в 2 екземпляра, единият от които се предоставя на производителя в срок не по-късно от 4 седмици след извършване на проверката, освен ако не е договорено друго.

В случай на несъответствия, NB съгласува срок за изпълнение на коригиращи действия, предложени от производителя. Производителят трябва да представи на NB доказателства за предприетите от него коригиращи действия в съгласувания срок, който не може да бъде по-голям от един месец от датата на първоначалната проверка.

При констатиране на съществени несъответствия, чието естество е такова, че се изисква проверка на място, NB може да изиска извършване на допълнителна оценка, за която също се изготвя доклад.

Когато производителят не е спазил съгласуваните срокове за предприемане на коригиращи действия или оценителят ги определи като неефекасни, той прави предложение за временно преустановяване на процеса на сертификация.

Окончателно решение за продължаване или преустановяване на процеса на сертификация взема ръководителя на NB.

ИЗДАВАНЕ НА СЕРТИФИКАТ за производствен контрол за гарантиране постоянство на експлоатационните показатели на строителния продукт.

На основание на резултатите от изпитването на типа, междинни изпитвания на съществени характеристики, на доклада от извършената оценка на производствения контрол, както и на оценка на представената техническа документация на продукта, експертът по оценяване на съответствието изготвя доклад за оценяване на съответствието с решение за сертифициране или обоснован отказ. Решение за издаване на сертификат се прави тогава, когато е установено съответствие на постоянството на производствения контрол, гарантиращ устойчивост на експлоатационните показатели на строителния продукт. Разпореждане за издаване на сертификат издава ръководителя на NB.

При отказ за издаване на сертификат, възложителят се уведомява писмено в срок до 10 дни след вземане на решението. Възложителят има право да направи обосновано писмено възражение в срок до 14 дни от получаването на уведомлението за отказ.

Сертификатът за постоянство на производствения контрол за гарантиране постоянството на експлоатационните показатели на строителния продукт се издава по образец, който има свой уникален идентификационен номер. Сертификатът включва, но не се изчерпва с:

- наименование, точен адрес и регистрационен номер на NB; номер и дата на издаване; наименование и адрес на производителя и на негов представител (ако има такъв); наименование и адрес на производствената площадка; описание на продукта (вид, идентификация, употреба и др.); условия и срок на валидност.

Сертификатът е валиден за срок от три години, при условие че производителят осигурява постоянство на производствения контрол за гарантиране на постоянни експлоатационни показатели на продукта и условията на производството не са изменени значително. Валидността на сертификата се потвърждава след всяка ежегодна проверка.

NB поддържа актуален регистър на издадените сертификати и го предоставя на МРРБ. NB предоставя информация относно издадени сертификати на заинтересованите лица.

На основание на получения сертификат за съответствие на производствения контрол, производителят има право да издава декларация за постоянство на експлоатационните показатели на строителния продукт, произвеждан от него. Декларацията се издава по образец. Производител, желаещ да получи разширение на сертификацията на други продукти, произвеждани в съответствие със същия стандарт, на същата производствена площадка и обхванати от същия производствен контрол, или нови характеристики на вече оценени продукти, кандидатства пред NB, като попълва ново заявление. В този случай NB решава дали да проведе одит на производствения контрол.

ЕЖЕГОДНА ПРОВЕРКА И ОЦЕНКА НА ПОСТОЯНСТВОТО НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ КОНТРОЛ за гарантиране на постоянство на експлоатационните показатели на място се извършва с цел NB да се увери, че производителят постоянно изпълнява всички поети от него задължения, определени в утвърдената документация на производствения контрол и идентифицира евентуални промени в производствения процес или производствения контрол, като гарантира и удостоверява запазване на постоянство на експлоатационните показатели.

Резултатите от ежегодната проверка се обобщават в доклад, отразяващ всички въпроси, които са били обхванати по време на проверката и съдържащ всички констатации, забележки и несъответствия, ако има такива. Докладът се изготвя в 2 екземпляра, единият от които се представя на производителя в срок не по-късно от 4 седмици след извършване на проверката, освен ако не е договорено друго.

В случай на несъответствия, NB съгласува срок за изпълнение на коригиращи действия, предложени от производителя. Производителят трябва да представи на NB доказателства за предприетите от него коригиращи действия в съгласувания срок, който не може да бъде по-голям от три месеца от датата на проверката.

При констатирани критичен брой съществени несъответствия или такива, чието естество изисква проверка на място, както и при постъпили сигнали, NB може да изиска извършването на извънредна проверка, като за това производителят се уведомява писмено. За извънредната проверка също се изготвя доклад.

Производителят трябва да поддържа системата за производствен контрол актуална и да следи за нейната ефикасност, както и да информира NB за всяко направено изменение в нея, което може да доведе до промяна в характеристиките на продукта. В такива случаи NB взема решение дали промените изискват предприемане на действия от негова страна (извънредна проверка на производствения контрол, др.). Производителят няма право да издава декларация за постоянство на експлоатационните показатели на строителен продукт, произведен при променените условия, позовавайки се на издадения сертификат, докато NB не го уведоми писмено за взетото от него решение.

Решение относно валидността на издадения сертификат.

Въз основа на доклада от проведената ежегодна проверка експертът по оценяване на съответствието изготвя доклад и излиза с решение относно валидността на сертификата за съответствие. Ръководителят на NB разпорежда потвърждаване на валидността.

При положително решение, производителят се уведомява писмено за потвърждаване валидността на издадения сертификат.

При отрицателно решение производителят се уведомява писмено за временно спиране или ограничаване на обхвата на сертификата за съответствие до отстраняване на несъответствието.

Издаден сертификат за постоянство производствения контрол се отнема в един от следните случаи:

- неспазване условията на договора за сертификация;
- при доказано неправомерно използване на сертификата и/или регистрационния номер на NB;
- при възпрепятстване на провеждане на планирана проверка;
- не извършване в договорения срок на коригиращи действия за установени съществени несъответствия при проверка на ПК;
- липса на производствена дейност за повече от една година, без за това да е уведомен NB.

Действието на сертификата може да бъде прекратено и по желание на производителя когато:

- производителят писмено уведоми NB, че е прекратил окончателно производствената си дейност;
- производителят писмено уведоми NB, че желае да прекрати договора.

Действието на издаден сертификат за съответствие се спира временно в случаите, когато:

- не са отстранени по обективни причини в съгласуваните срокове установени несъответствия, докато не бъдат отстранени в нов договорен срок или резултатите от проведените коригиращи действия не покриват необходимия резултат;
- повече от 1 календарна година не е имало производство и производителят не възнамерява то

да бъде подновено в близките 6 месеца от датата на установяването.

При документирано решение на Ръководителя на NB за временно спиране или отнемане на сертификата, той изпраща писмо до производителя, с което го уведомява, че сертификатът ще бъде временно спрян/отнет и посочва причините за това. Производителят има право да възрази писмено в срок от 14 дни от получаване на писмото. Възраженията се разглеждат по реда на процедурата „Жалби и възражения“ на NB.

При временно спиране или отнемане на издадения сертификат за съответствие NB уведомява МРРБ.

В случаите, когато сертификатът е бил временно спрян или обхватът му е бил ограничен заради неотстранени несъответствия, неговото действие може да бъде подновено или възстановен обхватът, след като NB получи доказателства за извършени коригиращи действия и ги оцени като ефективни или след провеждане на извънредна проверка (по преценка на Ръководителя на NB), при която се установи, че те са били отстранени.

В случаите, когато сертификатът е бил временно спрян поради липса на производство, действието му може да бъде възстановено след провеждане на извънредна проверка при започване отново на производствена дейност.

ОТГОВОРНОСТИ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ на притежателя на Сертификата NB НИИС ЕООД, отдел „Сертификация” изисква от притежателя на сертификата да:

- ✦ направи всичко необходимо за извършване на оценката, включително условията за преглед на документацията и достъпа до всички области, записи (включително отчетите от вътрешните одити). Да осигури необходимия персонал за провеждане на оценките (например изпитване, контрол, оценяване, надзор и преоценки) и за вземане на решения относно рекламациите;
- ✦ съхранява записите от всички възражения, достигнали до него, свързани със съответствието на продукта със стандарта, и при поискване да ги предоставя на NB
- ✦ предприема съответните действия по отношение на тези възражения или при всяко открито несъответствие на продукта или услугата, които засягат съответствието с изискванията за сертификация;
- ✦ документира предприетите действия;
- ✦ информира при промяна на производствените площадки
- ✦ притежателят на Сертификата, който ползва логото на дружеството, трябва да спазва правилата за употребата му.
- ✦ Неправилното използване на логото от страна на притежателя на Сертификата се счита за критично отклонение и може да доведе до оттегляне или анулиране на сертификата.
- ✦ Клиентът, притежател на Сертификата, е длъжен да уведомява писмено органа по сертификация за промени, които влияят на съответствието на продукта със стандарта, като:
  - a) всяко изменение на продукта;
  - b) изменение на производствения процес;
  - c) изменение в документацията за производствен контрол.

Клиентът няма право да използва логото на NB при реализация на сертифициран продукт докато NB не го уведоми, дали обявените промени изискват допълнително проучване.

Клиентът няма право да преотстъпва на друго лице издадения от NB 2136 сертификат.

Отговорности и задължения на NB НИИС ЕООД, отдел „Сертификация”

- a) информиране за решенията, свързани с предоставянето, поддържането, разширяването, ограничаването, прекратяването на действието и отнемане на сертификати;
- b) осигуряване дейността на свързаните с него органи да не нарушава опазването на професионалната тайна;
- c) дейността на своите подизпълнители;
- d) компетентността, квалификацията и сертификацията на персонала си;
- e) етично поведение – доверие, безпристрастност и дискретността на оценителите;
- f) информирането на клиента за всички специални изисквания в процеса на оценяване на съответствието, когато продукта попада в регулираната област.
- g) осигурява всяко решение, отнасящо се до клиента да се взема от лице или лица различни

от тези, които са извършили оценяването;

h) предоставя на клиента всички процедури и правила, съдържащи информация за дейността по сертификация;

i) разглежда всяка молба за промяна на обхвата на сертификация, която вече е била предоставена и взема решение дали и каква процедура е подходяща за оценяването;

j) документира и актуализира списъка на клиенти със сертифицирани продукти;

k) публикува в официалния бюлетин списък с данни за клиентите, включително техните адреси, обхватът на сертификация и номера на издадените сертификати;

l) осигури всяко необходимо разяснение на клиента, когато желаният обхват на сертификация е свързан с някоя специфична система, разработвана от „Сертификация” при НИИС ЕООД .

отдел „Сертификация” при NB НИИС ЕООД поддържа конфиденциалност на всички свои организационни нива, спазвайки Процедури за прозрачност при обработка и защита на лични данни и Опазване на поверителността на информация. Информацията, получена в хода на изпълнение на работата, се използва само за нашите легитимни интереси или в разрешените от законодателството основания като: изпълнение на съдебно решение, по изискване на МРРБ след предоставяне на декларация за поверителност от негова страна.

Отдел „Сертификация” при NB НИИС ЕООД може да добавя, премахва или променя клаузи от тази процедура, като своевременно информира всички клиенти притежатели на сертифицирани продукти, за направените промени в нея писмено.

СПОРОВЕ, ОПЛАКВАНИЯ И ВЪЗРАЖЕНИЯ

1.Спорове - наличие на различие в мненията на сертифицираната или в процес на сертифициране организация и отдел „Сертификация” при NB НИИС ЕООД по отношение на :

- работни процедури на отдел „Сертификация” при NB НИИС ЕООД;
- интерпретиране на изискванията на даден стандарт.

1.1 При възникване на спорове, клиентът може да потърси съдействие от Ръководител отдел „Сертификация“.

1.2 Ръководител отдел „Сертификация“ провежда разговори с двете страни в спора, както и с експерти, имащи отношение към него.

1.3 Ръководител отдел „Сертификация“ писмено уведомява заинтересованите страни за своето становище по отношение на крайното решение на спора.

2 Оплаквания/ жалби. Ръководител отдел „Сертификация“ разглежда два вида оплаквания:

- оплаквания срещу „Сертификация” при NB НИИС ЕООД и нейни оценители.
- оплаквания на потребители от продукти, сертифицирани от отдел „Сертификация” при NB НИИС ЕООД.

2.1 Оплакванията, в зависимост от характера им, се разглеждат от Ръководител отдел „Сертификация“.

2.2 Всяко оплакване трябва да бъде направено писмено и да бъде подкрепено със съответните факти и данни.

2.3 Ръководител отдел „Сертификация“ при NB НИИС ЕООД в срок от 10 работни дни, информира писмено лицето, подало оплакването, за отхвърляне на оплакването или за предприети действия, когато оплакването е основателно.

3. Възражение- писмено несъгласие с решение.

3.1 Възраженията се подават в деловодството на отдел „Сертификация” при NB НИИС ЕООД и се завеждат в регистър.

3.2 Ръководител отдел „Сертификация“ разглежда постъпилото възражение и го предава на Комисията по възраженията.

3.3 Ако Комисията по възраженията прецени, че възражението е:

- неоснователно, секретарят уведомява заявителя писмено;
- основателно, се излиза с конкретни решения, като информира клиента писмено в 14 дневен срок от датата на взимане на решението.

3.4 Решението на Комисията по възраженията е окончателно и обвързващо, както за клиента, така и за органа по сертификация. След като бъде взето решение по възражение, никоя страна в спора не може да прави контра- възражение за промяна в него.

3.5 В случай, че възражението бъде прието и сертификатът бъде издаден или бъде върнат, срещу органа по сертификация не могат да бъдат предявени финансови претенции за възстановяване на направени разходи или каквито и да е било други загуби, претърпени вследствие на уведомлението за отказ или отнемане на сертификат.

3.6 Всички документи по даденото възражение се оформят в папка, която се идентифицира със същият номер, под който е заведено възражението в Регистъра по възраженията и се съхранява най- малко три години, ако Законът за архивите не разпорежда друго.

край
